

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Non id agis, quod agis

urn:nbn:de:bsz:31-101049

Prestat tales, inquit Tacitus, reipublica adhibere qui pares negotiis, neque supra sunt, hebetiores enim, quam acutiores, ut plurimum, melius rempub. administrare, multis creditum est. (Thucyd. lib. 3.) Ob rationes, inter alias, quia multiplici cautione (si malà fide eos agere contingat) nimisque callidè artes suas tegant, & specioso reipublica pretextu, suas res agant; adè ut vel emunctissimæ naris homines aut fallaciam non discernant, aut impedire non possint. De talibus Guicciardinus, chi da il consiglio, inquit, se non è molto fidele, per ogni piccolo suo commodo, per ogni leggier occasione, drizza spesso il consiglio a quel fine, che piu gli torna a proposito, o di che piu si compiaci. Dic, quæso, trochilum dentes crocodili sedulo, ut videtur, curantem, ventri suo consulere quis non credat? ingenui autem isti, & paulum modo supra vulgus, stratagemata huiusmodi vel omnino non tētant, ingenio suo diffisi, vel non tam cautè, quin facilè detegantur. Bona hic ergo Tiberiana cautio, ille nec eminentes virtutes sectabatur, & rursus vitia oderat; ab optimis periculum sibi, à pessimis dedecus publicum metuebat, inquit Tacit.

Tis best, seydt Tacitus, de soodanighe in dienste vanden lande te ghebruycken, die wel mans ghenoech zijn om haer sàecken te verrichten, evenwel nochtans niet al te grooten overvlieghers; want, ghelijck Thucydides meynt, ronde ghefellen die maer eenen derm en hebben (ghelijckmen seyt) en die recht uyt, zijn immers soo dienstlich totte beleydinghe van 's landts saken, als de spitsvinnighe hayrklyvers. De reden daer van is, onder andere, dat dese scherp-voghels, alffe qualijck willen, al te veel kromme spronghen ter hant hebben, om haer loos en boos voornemen voor de oogen vande gemeente te bewimpelen, als wetende so behendelijck haer eyghen voordeelen metten deckmantel van 't gemeene te bekleeden, dat selfs de sneeghste van allen niet en kunnen mercken waer't valt is. Daer in tegendeel van dien, dese effene en eenvoudighe verstanden ghemeenlijck ofte gheen slimme strecken en derven aenrechten, ofte wel sulcx bestaende, werden lichrelijck achterhaelt, en betrapt. So is dan best het ghevoelen van Tiberius, die en hielt niet van uytmytende deuchden, hatende oock soodanighe ghebreken: vreesende van de beste eyghen ghevaer, vande quaetste gemeene schade.

Wat zijnder al gheslepen gasten,
Soo afgbericht om toe te tasten,
Dat al hun doen schijnt voor 't gemeen!
En siet! tis maer voor han alleen.

LISP. DE CONST. LIB. I.

Vldimus agrestes saepe trepidare, & concurrere, & vota facere, cum calamitas ingruit aut tempestas; sed tu cum de sevit, eosdem se voca & examina, reperies unumquemque timuisse duntaxat segeti & agellulo suo (& infra) mundus

universus exercet histrioniam (ait Arbitrator) comediam, ô boni, luditis, & veluti personâ patria rem privatam curatis.

MICH. MONTAGN.

Quelque personage que l'homme joue, il joue tousiours le sien parmy.

*Daer wandelen vele, wiens God den buyck is,
dewelcke aerts ghesint zijn.*

VAnneer de crocodil is sat en vol gesopen
So komt tot sijnen muyl een vogel ingekropen
Die suyvert hem den mont, en al om vveynigh aes:
Wat gaet het beesken aen? voorvvaer het is te dyaes.
Maer segh eens, arrem dier, ist niet een beter leven
Te nutten slechter kost, en vry te moghen siveven?
Hoe geeft sich menigh mensch tot alle vuyl gebruyck!
En al dat maer alleen ten dienste vanden buyck.

O prodiga rerum luxuries!

D*um satur, ad fulvas Nili crocodilus arenas,
Turpiter eructans littora vasta quatit,
Regulus, ore trahens haerentes dentibus escas,
Reliquias pretium vile laboris habet.
Nonne foret melius nulli servire tyranno?
Perque nemus victu liberiore frui?
Turpe ministerium satanae prestamus, & orbi:
Vah pudeat! solus premia venter habet.*

PROVERB. 9. 17.

*Les eaux desrobées sont douces, & le pain prins
en cachette est plaisant.*

AS tu doncq, pauvre oiseau, la bouche si friande,
Que tu vais t'hasarder, pour si peu de viande,
Prostituant ton corps au monstre si hideux?
Qui sert aux appetits, ô qu'il est est malheureux.

O PRO: